

SZÍV ERNŐ

Kedves Tasnádi Attila,

tegeződni fogunk, mert hozzátéveleg egyidősek lehetünk, jóllehet annyi tudok rólad, mint más avatott szerkesztő, régóta az irodalomban ügyködő pályatárs, kollégák, gyakorlatilag semmit. Nincsen életrajzi adat. Kapaszkodó. Most a festés miatt talál-
tam újra rád. Egy lakás festése. Nyilván tudod, milyen átok egy macera. Minden meg-
mozdul, mint földrengéskor. A lakás összes tárgya kisebb-nagyobb vándorútba fog,
akár egy minimalista népvándorlásban. Az összes könyv, az összes könyvben sze-
replő összes mondat, az összes mondatban lévő összes szó helyét és pozíciót vált picit
– vagy nagyon. Te meg te, sajnálatos módon ki lesztek dobva. Külön halom. Vissza
akar jönni. Könyörög. Nem. De. A festés utáni rendrakásban leltem rád, az a piciny
kötet, amit legfeljebb irodalmi inyencek ismernek, a Holnap Kiadó adta ki még a rend-
szerváltás bugyborékolása alatt '89-ben, Kőrössi P. Jóska szerkesztette, és az a címe,
hogy Együgyű kísérlet. Jó néhány hosszú, félhosszú, asszociatív, a nyelvre mint
anyagra, a nyelvre, mint művelési anyagra tekintő poétika volt ez, akkor egészen
újszerű költészet, némiképp, nem nagyon, provokatív, különleges, és persze így meg-
osztó is – rajongókról és elutasítókról beszél a fülszöveg – egyébként az maradt mára
is. De inkább a feledés, persze. Amikor megjelent, szerettem ezt a vékony kötetet.
Most is szeretem. Ahogy álltam a helyére váró könyveim rémületes kavalkádjában,
porban és mocokban, őrjögő derékkal, egy háborúban voltaképpen, és lapozgatta-
lak, lapozgattam a semmimindent vagy a mindensemmit, de azt mind, eszembe jutott
Kukorelly Bandi, na persze, aki mindig is propagált téged, mindig elmondta, nem túl
direkten vagy rámenősen, de időről időre, hogy te vagy a kedvenc költője, a te hangod
egy különleges, egyedi, magányos artikuláció, tkp. irodalmi előd nélküli, de ő hozzád
méri magát, viszonyítási pont vagy neki, rád figyelni kell, és ő figyel is, valami ilyesmi.
Ő sem tud sokat az életről, mi a kedvenc főzéléked, hányas lábad van, anyád neve,
tajszám. Azt te írtad, hogy a kalapod ellopták, volt egy 16 éves szerelmed, puff, mind-
egy is, mintha ugyan találkozotatok volna, ő meg te. Találkozotatok? Ja, igen, persze.
Csak nem úgy. Akkor hogy? És láss csodát, egy-két hét múlva, azaz a napokban, jú-
nius elején a Három Holló nevű, mára már szinte kultikus jelentőségűvé váló szóra-
kozóhelyen, ahol éppen a Litera nevű online irodalmi társaság tartotta az estjét, és sok
neves pályatárs a tiszteletét tette, újra megjelentél. Úgy értem, meg lettél idézve. Ott
lett újra elhírelve, hogy Kukorelly alapított egy kiadót, Kert a neve, nem éppen így
írják, de nem bonyolítom, és annak a kiadónak az eddigi három kiadványából a te
verseid gyűjteménye az egyik, föl is olvasott belőle, a Csönd című hosszúverset, egy
kisfiú áll a nagyapjával a vidéki ház kertkapujában, semmi különös nem történik, csak
ennyi, álldogál a nagyapjával, aki valamennyire hasonlít Joyce-hoz, néznek a kihalt,
autók még nem zavarta utcára vagy nem nézelődnek, gondolkodnak vagy nem na-
gyon jut az eszükbe semmi, mi jut az ember eszébe ilyenkor, nem éreznek, nyár van,
darázs, száraz virág, por, valamit mégis éreznek, nagy vers, a semlegessége, a tárgyi-
assága, az objektivitása mögött érezni az élet úgynevezett drámáját, a dráma fullasztó,
lefojtó erejét, a dongó körbemorogta vidék magányát, a magány álmos, részvétlen pil-
lanatát, ahogy kitárul és megmutat egy idősebb emberi párt–nagyszülőket, a nagyapát,
akinek nem voltak érzelmei, és kitelepítették valahonnan, a nagymamát, akire már

2023. április–május

emlékezni se lehet, csak fogják a gyerek, az elbeszélő=narrátor kezét, snitt. Ismered biztosan azt a jelenséget, amikor valaki/egy olvasó úgy kiált föl, ezt én is így gondoltam, én is így írtam volna meg, ha meg tudtam volna írni, én is így beszéltem volna el, ha értenék a szó műveléséhez. Gondozásához. Helyettem beszélteél. Miért mondja Kukorelly újra és újra, hogy a kedvence vagy. *Legkedvesebb ismeretlenem.* (Ezt én mondom így, de szépnek találom hirtelenjében.) Nem enged el téged. Nem ereszt. Nagyon kitartóan fogja a kezed, szó se róla, megérdemled. A verseiből látszik az irodalmi tájékozódás. Látszik a zenei tájékozódás. Látszik sok minden olyan, ami az élet, ami a nyelven túlmutat, jóllehet nyelv marad. Mit is akartam mondani. Ja, igen, például nézegettem a száz évvel ezelőtti irodalmi időszakot, azt, amelyikben Kafka, emlegeted őt, vagy Akutagava is elindult – és belehalt. Mallarmé. Joyce és Trakl. Micsoda fölhozatal, micsoda társaság. Beáll a kirakatba a modern, úgy marad. Meghatározott céllal és szándékkal nézegettem például a lisszaboni Pessoa-t, akinek négy énje volt, négy név, alak, figura, mindegyik más jelleg, poétikai inspiráció, és a fordítók között – 88-as kiadású kétkötet – ott szerepel Kukorelly Endre is. Pedig nem szokott fordítani. Kifordítom, befordítom, ollé. Nem szokott más lenni, mint aki, te, egy Attila. Igen. Tehát most jut eszembe egy mondat. Tkp. rólad. Így szól. *Ezt szeretem magamban, ezt a másikat, aki olyan, mint én, de mégsem én vagyok, pedig majdnem.* (Függöny) (i=y)